

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้ อาณาจักรสุโขทัย และพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ A Study of Learning Achievement on Sukhothai Kingdom Learning Unit and Group Behaviors of Prathomsuksa 4 Students by STAD Technique with Historical Method

มนีรัตน์ คงพะเนา^{1,*}, สิทธิศักดิ์ จุลศิริพงษ์² และ ลลิตา ธงภักดี²
Maneerat Khongpanao^{1,*}, Sittisak Julsiripong² and Lalita Thongphukdee²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้ อาณาจักรสุโขทัย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการจัดการเรียนรู้ กับเกณฑ์ร้อยละ 70 4) ศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน และ 5) เปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนสว่างวิทยา ปีการศึกษา 2558 จำนวน 25 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการศึกษาพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ อาณาจักรสุโขทัย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ ก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 7.68 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 38.40 หลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 15.04 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 75.20 ความก้าวหน้าได้คะแนนเฉลี่ย 7.32 คิดเป็นร้อยละ 36.60 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการเรียนรู้นสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการเรียนรู้น สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน ในภาพรวมก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ย 16.40 คะแนน หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 36.70 คะแนน มีคะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ย 20.30 5) พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนหลังการเรียนรู้นสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD วิธีการทางประวัติศาสตร์ พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, นครราชสีมา 30000
M.Ed., Student in Curriculum and Instruction, Nakhon Ratchasima Rajabhat University, Nakhon Ratchasima
30000, Thailand

² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, นครราชสีมา 30000
Faculty of Education, Nakhon Ratchasima Rajabhat University, Nakhon Ratchasima 30000, Thailand

* Corresponding author, e-mail: maneerat1219@hotmail.com

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study learning achievement on Sukhothai Kingdom learning unit and group behaviors of Prathomsuksa 4 students by STAD technique with historical method, 2) to compare the Pretest and Posttest of learning achievement, 3) to compare learning achievement after with the standard of 70 percent of students' performance, 4) to study the group behaviors of students, and 5) to compare the group behaviors of students before and after learning. The samples were 25 students studying in prathomsuksa 4 of Chumchonsawangwittaya School, in the first semester of 2015 academic year by cluster random sampling. The research instruments consisted of the lesson plans, learning achievement on Sukhothai Kingdom learning unit test, and observation form of group behaviors. The data was analyzed by a mean ($\bar{X}$), percentage, standard deviation, (S.D.) and t-test.

The conclusions of the study were as follows ; 1) The learning achievement and group behaviors of prathomsuksa 4 students by STAD technique with historical method shows that before learning the students had the average mark of 7.68 or 38.40% and after learning the students had the average mark of 15.04 or 75.20%, progress 7.32 or 39.60%, 2) After learning activities learning achievement of students was higher than the before the learning with a statistical significance at the .05 level, 3) After learning activities the achievement was higher than the 70% criterion with a statistical significance at the .05 level, 4) students' group behaviors showed that before learning the students had the average mark of 16.40 and after learning had the average mark of 36.70 The overall of the improved learning progress 20.30, and 5) After learning the group behaviors of students was higher than the before the learning with a statistical significance at the .05 level

Keywords : Cooperative learning, STAD, Historical, Group behaviors

บทนำ

สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจการดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อมการจัดทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เข้าถึงการพัฒนา เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลาตามเหตุปัจจัยต่างๆ เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก และช่วยให้มนุษย์อยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความสัมพันธ์

กัน และมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย สามารถปรับปรับตนเองกับบริบทสภาพแวดล้อม เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะและค่านิยมที่เหมาะสม นำหลักธรรมคำสอนทางศาสนาไปปฏิบัติในการพัฒนาตนเองและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขรวมทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม(กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 1) สอดคล้องกับ วารี ธีระจิตร (2543 : 3) กล่าวว่า วิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาที่สอนให้ผู้เรียนได้รู้ถึงสภาพปัญหาของสังคมที่เกิดขึ้นในสภาพปัจจุบันและเข้าใจสภาพความเป็นจริงของสังคมที่ตนมีส่วนเกี่ยวข้องและได้เข้าใจสภาพของสังคมนั้น

การเรียนรู้สาระประวัติศาสตร์ เป็นลักษณะการเรียนรู้โดยครูผู้สอนบรรยายเนื้อหาจากแบบเรียน และหลักสูตรการศึกษาเป็นการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนมากกว่าให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองโดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย ส่งผลให้ผู้เรียนไม่เข้าใจและไม่เห็นความสำคัญของการเรียนประวัติศาสตร์สภาพปัญหาและอุปสรรคการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์จากการศึกษาพบว่ารายวิชาขาดความเป็นเอกเทศ ครูบางส่วนยังขาดความรู้ความสามารถ และทักษะในการเรียนการสอน การถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ขาดความมีจิตสำนึก และจิตวิญญาณแห่งความเป็นครูขาดทักษะในการใช้เทคนิคการสอนแบบใหม่ (กรมวิชาการ. 2545 : 3-6) แต่ในการสอนประวัติศาสตร์ไม่ได้เน้นการท่องจำหรือให้ผู้เรียนเรียนรู้เรื่องราวประวัติศาสตร์เพียงอย่างเดียว แต่ยังต้องให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ ได้อย่างมีเหตุผลเชื่อถือได้โดยอาศัยวิธีการทางประวัติศาสตร์ (ณรงค์ พ่วงพิศ และคณะ. 2548 : 2)

จากการศึกษาคุณภาพการเรียนการสอน ของนักเรียนโรงเรียนชุมชนสว่างวิทยา อำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ในช่วงระยะที่ผ่านมา ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (O-net) ในปีการศึกษา 2556 พบว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 36.52 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2. 2557) โดยภาพรวมยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ และผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 65.2 เห็นได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์เมื่อเทียบกับเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 จากการสัมภาษณ์ครูประจำชั้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ครูส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับการถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ แต่เพียงอย่างเดียว ผู้เรียนยังไม่รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

อีกทั้งครูยังใช้วิธีสอนแบบบรรยาย นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายในการเรียน และนักเรียนขาดการฝึกทักษะในด้านต่างๆ เช่น ทักษะกระบวนการทำงานกลุ่ม จะสังเกตได้จากเมื่อให้นักเรียนทำงานกลุ่มร่วมกัน นักเรียนที่เรียนเก่งจะอยู่ด้วยกัน นักเรียนที่อ่อนอยู่ด้วยกัน และเมื่อนักเรียนที่เรียนเก่งอยู่กับนักเรียนที่เรียนอ่อน นักเรียนที่เรียนเก่งจะทำหน้าที่เองทั้งหมด ทำให้นักเรียนไม่เกิดพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2542 : 51) กล่าวว่า การมุ่งเน้นแต่การแข่งขันขาดความร่วมมือกันทำให้เกิดปัญหาด้านพฤติกรรมของคนไทยคือ ไม่มีกรช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ในขณะที่สภาพการเรียนการสอนในโรงเรียนยังเป็นระบบการแข่งขันดังกล่าว ไม่เอื้อต่อการทำงานกลุ่ม หรือเป็นการร่วมมือกัน ทำให้นักเรียนมีความสัมพันธ์กันในทางสังคมต่ำ แต่สภาพการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนยังเน้นการส่งเสริมให้นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายเฉพาะตัว ทำให้เกิดการแข่งขันกันเป็นรายบุคคล ส่งผลให้นักเรียนขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ขาดคุณลักษณะในการรู้จักการทำงานร่วมกัน ขาดความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ขาดความสามัคคีในหมู่คณะซึ่งเป็นผลเสียของประเทศชาติในอนาคต และต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยต่ำลง และขาดการทำงานเป็นหมู่คณะ

จากประเด็นปัญหาที่กล่าวมา ผู้วิจัยได้ลองพิจารณาแล้วอาจมีสาเหตุมาจากวิธีการจัดการเรียนการสอนของครูที่ขาดเทคนิคใหม่ๆ ในการจัดการเรียนการสอน ทำให้ไม่ตอบสนองการเรียนรู้ของนักเรียน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและต้องการพัฒนาคุณภาพนักเรียนทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและส่งเสริมพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนให้สูงขึ้น โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สนับสนุนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียน เน้นการพัฒนาให้นักเรียนให้รอบด้าน สนับสนุนให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีความสามารถด้านการคิด รู้จักวางแผน และได้ลงมือปฏิบัติ ด้วยกระบวนการจัดการเรียน

รู้แบบกลุ่ม จะสามารถช่วยส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พัฒนาพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีในวิชาประวัติศาสตร์

จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบร่วมมือของอุไรวรรณ สัจจาวรานนท์ (2552) ได้นำการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD มาใช้ในการศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทำให้พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนจากการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ จากการวิจัยของ ชูติมา ศิริวงศ์ (2551) ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ และหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ ประกิต สารเสนา (2553) ได้ศึกษาการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการศึกษาค้นคว้าวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำเอาวิธีการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพราะนอกจากจะเป็นการปรับปรุงการเรียนการสอนแล้วยังช่วยให้นักเรียนเกิดทักษะในด้านต่างๆ เพิ่มมากขึ้นอันส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงเพิ่มขึ้นและบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ อาณาจักรสุโขทัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการจัดการเรียนรู้ กับเกณฑ์ร้อยละ 70 และเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ

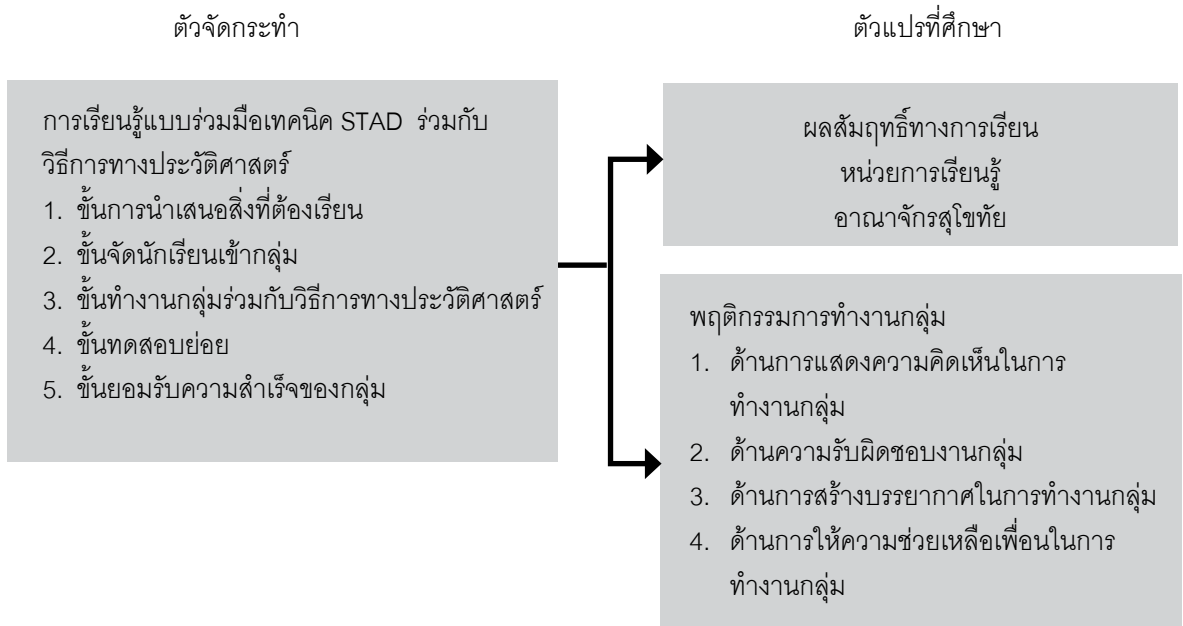
พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เป็นการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่พัฒนาขึ้นโดย Robert E. Slavin เป็นการจัดการเรียนรู้ที่แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม คณะความสามารถ เก่ง-ปานกลาง-อ่อน มีการแบ่งหน้าที่กันทำงาน ช่วยเหลือกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ร่วมกันทำงานที่ได้รับมอบหมาย การทดสอบจะทำเมื่อจบเนื้อหาในแต่ละเรื่อง และจะทำการทดสอบรายบุคคลไม่เปิดโอกาสให้ช่วยเหลือกัน คะแนนการสอบของสมาชิกในกลุ่มแต่ละคนจะนำมาเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม มีการประกาศคะแนนของกลุ่ม และถ้ากลุ่มใดมีคะแนนเฉลี่ยถึงเกณฑ์ที่กำหนดก็จะมีรางวัลให้ (Slavin, 1995 : 4) จากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD จากนักวิชาการหลายท่าน ได้นำมากำหนดเป็นขั้นตอนการเรียนการสอน 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นนำเสนอสิ่งที่ต้องเรียน ขั้นที่ 2 ขั้นจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม ขั้นที่ 3 ขั้นทำงานกลุ่มร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ขั้นที่ 4 ขั้นทดสอบย่อย ขั้นที่ 5 ขั้นยอมรับความสำเร็จของกลุ่ม และการสอนในครั้งนี้ได้เอาวิธีการทางประวัติศาสตร์ มาช่วยในการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาข้อมูลอย่างมีขั้นตอน ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาขั้นตอนวิธีการทางประวัติศาสตร์จากนักวิชาการที่ได้เขียนขั้นตอนวิธีการทางประวัติศาสตร์หลายท่าน และได้กำหนดขั้นตอนวิธีการทางประวัติศาสตร์เป็น 5 ขั้นตอน ให้นักเรียนใช้ในการเรียนรู้ ในขั้นที่ 3 ขั้นทำงานกลุ่ม จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ซึ่งมี 5 ขั้นตอนย่อย คือ 1) ขั้นกำหนดเป้าหมายหรือประเด็นคำถามที่ต้องการศึกษา 2) ขั้นค้นหาและรวบรวมหลักฐาน 3) ขั้นวิเคราะห์หลักฐาน 4) ขั้นสรุปข้อเท็จจริง และ 5) ขั้นนำเสนอเรื่องที่ศึกษา จึงน่าจะเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของผู้วิจัยได้นำแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของ อุไรวรรณ สัจจาวรานนท์ (2552) มาใช้ในการวัดพฤติกรรมการทำงาน

กลุ่มของนักเรียนใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการแสดงความ
คิดเห็นในการทำงานกลุ่ม 2) ด้านความรับผิดชอบงานกลุ่ม
3) ด้านการสร้างบรรยากาศในการทำงานกลุ่ม 4) ด้านการ
ให้ความช่วยเหลือเพื่อนในการทำงานกลุ่ม สรุปเป็นกรอบ
แนวคิดในการวิจัย ดังแสดงในภาพที่ 1

มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือมาก
ที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุดพบว่า มีผลการประเมิน
ความเหมาะสมอยู่ระหว่าง 4.00-5.00 และมีคะแนนเฉลี่ย
รวม เท่ากับ 4.46 มีความเหมาะสมระดับมาก 2) แบบ
ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบปรนัยชนิด
4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ มีความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนสว่างวิทยา โรงเรียนเครือข่ายที่ 2 อำเภोजักราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ปีการศึกษา 2558 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 25 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ ประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบประเมินความเหมาะสม มีลักษณะเป็นแบบ

0.33-0.78 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.22-0.56 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.80 และ 3) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ของอุไรวรรณ สัจจาวรานนท์ (2552) มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .76

3. วิธีการเก็บข้อมูล

ก่อนการทดลองให้นักเรียนทดสอบก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากนั้น ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 9 แผน โดยสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 และ 9 แล้วทดสอบหลังเรียนด้วยเครื่องมือฉบับเดิม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ได้วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การทดสอบที (t-test for dependent) และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับ เกณฑ์ร้อยละ 70 โดยใช้การทดสอบที (one sample t-test)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ อาณาจักรสุโขทัย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ ก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 7.68 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 38.40 หลังเรียนนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 15.04 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 75.20 ความก้าวหน้ามีคะแนนเฉลี่ย 7.32 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 36.60
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน ในภาพรวมก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ย 16.40 คะแนน หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 36.70 คะแนน มีคะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ย 20.30 คะแนน
5. พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม หลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ อาณาจักรสุโขทัย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 70 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ เน้นให้นักเรียนได้ใช้

กระบวนการกลุ่มในการปฏิบัติกิจกรรม และการคิดอย่างเป็นระบบ เป็นวิธีการเรียนรู้ที่นักเรียนจะได้ทำงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและความสำเร็จของกลุ่ม ประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้ (Slavin. 1996 : 3) การเรียนแบบร่วมมือยังเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน ได้เรียนรู้ร่วมกันโดยที่แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้และในความสำเร็จของกลุ่ม คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่าสมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนของตนเท่านั้น หากแต่จะต้องร่วมรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของแต่ละบุคคลคือความสำเร็จของกลุ่ม (วัฒนาพร กระจับทุกข์. 2542 : 174) และการนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD ทำให้นักเรียนได้ฝึกวิเคราะห์ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น มีการอภิปรายกลุ่มและช่วยพัฒนาให้นักเรียนเป็นผู้มีเหตุผล รู้จักคิด และสามารถทำงานได้อย่างมีระบบ เมื่อมีปัญหาในการทำงานสามารถแก้ไขปัญหาและอุปสรรคได้ (เฉลิม นิติเขตต์ปรีชา. 2545 : 117-118) จึงส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรวรรณ สัจจาวรานนท์ (2552) นันทชัย นวลสะอาด (2554) สุรีย์วรรณ ประระมัสโส (2555) พบว่าการจัดการเรียนรู้เทคนิค STAD ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนหลังการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ มีลักษณะของการเรียนแบบกลุ่ม แบ่งงานให้รับผิดชอบภายในกลุ่ม สมาชิกทุกคนรับผิดชอบรู้จักหน้าที่ของตนเอง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ร่วมมือกันทำงานที่ได้รับมอบหมาย มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ก่อให้เกิดความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เพราะนักเรียนมีเป้าหมายร่วมกัน ทำให้เกิดการช่วยเหลือกันอย่างเต็มกำลังความสามารถ ทำให้เพื่อนในกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์ที่

ดีต่อกันมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทิตินา แชมมณี (2552 : 100) จึงส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมการทำงานกลุ่มสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอุไรวรรณ สัจจาวรานนท์ (2552) และสุรีย์วรรณ ประระมัสโส (2555) ที่พบว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ทำให้พฤติกรรมการทำงานกลุ่มหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ ที่มีการแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มลดความสามารถ คือ เก่ง ปานกลาง อ่อน ทำให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่มมากขึ้น และมีการรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ทำให้งานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จได้ด้วยดี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ ช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ช่วยเหลือกันในกลุ่ม มีความสุขและสนุกกับการเรียนมากขึ้น จึงควรส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ในการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องในระดับชั้นอื่นๆ

1.2 การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ ในช่วงแรกค่อนข้างใช้เวลา เนื่องจากการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนแบบปกติส่วนใหญ่จะเป็นการทำงานเดี่ยว นักเรียนจึงไม่คุ้นเคยกับการทำงานกลุ่ม นักเรียนเก็งยังไม่ยอมรับความสามารถของนักเรียนอ่อน ไม่เต็มใจที่จะอยู่กลุ่มด้วย และนักเรียนอ่อนจะไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเมื่ออยู่กลุ่มกับนักเรียนเก่ง ไม่ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ดังนั้นครูควรมีแผนปฐมนิเทศ และมีการกระตุ้นให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นทุกคนภายในกลุ่มและบอกความสำคัญของการทำงานกลุ่ม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ ในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นอื่น ๆ

2.2 ควรทำการศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ ที่ส่งผลต่อตัวแปรอื่นๆ เช่น เจตคติต่อการเรียน แรงจูงใจในการเรียน ความคงทนในการเรียน ความพึงพอใจต่อการเรียน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2545). **สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ : คุรุสภา ลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **การทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- เฉลิม นิติเขตต์ปรีชา. (2545). **เทคนิควิธีการสอนประวัติศาสตร์**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ชุติมา ศิริวงศ์. (2551). **การจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ และหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- ณรงค์ พ่วงพิศ และคณะ. (2548). **หนังสือเรียน สาระการเรียนรู้พื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา และวัฒนธรรม สาระประวัติศาสตร์ ม.2**. กรุงเทพฯ : ไทยร่มเกล้า.
- ทิตินา แชมมณี. (2552). **รูปแบบการเรียนการสอน : ทางเลือกที่หลากหลาย**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นันทชัย นवलสอาด. (2554). **ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน เรื่องอัตราส่วนตรีโกณมิติ โดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.** ปรินญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ประกิต สารเสนา. (2553). **ผลการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). **แผนการสอนที่เน้นผู้เรียน ศูนย์กลาง.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.

วารี ธีระจิตตร. (2543). **การพัฒนาการสอนสังคมศึกษา ระดับประถมศึกษา.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2. (2556). **สรุปผลการประเมินผลการ ทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2557.** นครราชสีมา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). **ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย

สุรีย์วรรณ ประระมัสโส. (2555). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้การหาร และ พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค STAD.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

อุไรวรรณ สัจจาวรานนท์. (2552). **การศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การปกครองส่วน ท้องถิ่นจากการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

Slavin, R. E. (1995). **Cooperative learning : Theore, research and practice.** Englewood Cliffs, NJ : Prentice hall.

_____. (1996). **Cooperative learning.** Massachusetts : Allyn and Bacon.